

NIECIELESNY (17) *ai*

niecielesny (16), **niecielestny** (1) *KromRozm II*.

Zawsze w pisowni rozłącznej.

Wszystkie e prawdopodobnie jasne (tak w nie- oraz cielesny).

sg m N niecielesny (2). ◇ f N niecielesnǎ (2). ◇ G niecielestn(e)j (1). ◇ A niecielesną (2). ◇ n N niecielesn(e) (5). ◇ G niecielesn(e)go (1). ◇ pl N m pers niecieleśni (2). ◇ G niecielesnych (1). ◇ A subst niecielesn(e) (1).

Sł stp, Cn brak, Linde XVIII w. s.v. cielesny.

Bezcielesny, niematerialny; incorporalis Calep (17) : Oćyec wyętfłfy yeft niż ya. Nyemoże tá wyętfłfoć [...] rozumyaná być wedle zroftu. [...] A tak muśisz rozumyeć wedle [...] tych przypadkow/ ktore z iftnoći nye ćyeleftney pochodzą/ yáko yeft moc/ władza/ zacność/ mądrość/ dobroć. KromRozm II r3; ktorzy [poetowie] rzeczy nie ćielefne/ niektoremi figurami ábo podobieńftwy/ iákoby nie widziánymi ogárnuią. CzechEp 258; Calep 523a.

W przeciwstawieniu: »cielesny ... niecielesny« (2): ieflifiz ćielefna ieft czyli nie ćielefna náturá? SkarŻyw 31, 301.

Przen (1) : w ćiele miefzkáiąc/ iáko mowi Apoftol [!] nie ćielefną woynę słuźmy. SkarŻyw 560.

a. *Nie mający ciała (6) : áby oná [dusza] iáko nie ćielefna/ ciáło grube [sprawiała BielKron 127v, 127v; GrzegRóżn K3v; SkarŻyw 119; iáko ániółowie chocia także fą nie ćieleśni y nie widziáni/ [...] á wždy przecię w ftárym zakonie byli máłowáni y rzezáni WujNT 471.*

α. *W funkcji rzeczownika: Bóg (1) : áby [...] nie ciáło onę [tj. duszę] iáko subtylną rzecz [sprawiało]/ od nie ćielefnego nie ćielefną rządzoną. BielKron 127v.*

b. *Nie z udziałem ciała (5) : Nie ćielefne tám bywa iedzenie ciáła Páná Kryftułowego/ y nie ćielefne pićie naświętfzey krwie iego KrowObr 200v, 200 marg, Ss4v; Apoftol piźze iż go widział że ftał iedną nogą ná ziemi/ á drugą ná morzu. Ale fie y fám s tego fnádnie wypráwił/ iż to było nie ćielefne sfąpienie iego/ boć by to bárzo fzyrokie nogi być mufiáły. RejAp 85.*

Synonimy: nikczemny; a., b. duchowny, duchowy.

Cf BEZCIELESNY, BEZCIELNY, CIELESNY